

Erzsébetváros és vidéke.

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egész évre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f., egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilvántartási közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

**Megjelenik
minden vasárnap.**

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Szent István napja.

A középkorban a vezető hatalom egészen az egyház kezében volt, mert a társadalmi intézmények között ez állott egyedül erkölcsi magaslaton. Míg például a világi törvényhozás a szemet szemért . . . megtorlás elvét hirdeti, a kereszténység már azt az elvet vallja, hogy a büntetésnek foladatát nem a megtorlás, hanem a javítás képezi. Ezért szabja az egyház a bűnösre a vezeklést, a böjtölést, melyek alkalmat adnak a léleknek, hogy az embert a javulás útjára terelje.

Magyarországnak is csak akkor lehetett szilárd alapja Európában, mikor a keresztény gondolkodás gyökeret vert. Ismerve a magyarság államalkotó képességét, ennek az időnek hamar be kellett következnie. Be is következett 1083-ban, első királyunk szentté avatásával. Ettől kezdve eltűnik első királyunk István neve, minden intézmény a Szentkirályban gyökeresik: Szentkirály szabadjai azok a várjobbágyok, kiket első királyunk oly függetlenekké tett, hogy IV. Béla idejében a kipusztult nemesség helyébe léptek s legtöbb ma is élő előkelő család, így a Károlyiak is, ide vezet vissza származását.

A tömérdek Szentkirály helység, Szentkirály erdő, határ, mind első királyunkra vonatkozik. Az ő szentté avatása jelöli tehát azt a határpontot, mikor Magyarország keresztény erkölcsi alapra helyezkedett, s ezzel Európa államai közé véglegesen beilleszkedett.

Nem csoda, ha a nép a szent királyt minden későbbi uralkodó fölé helyezte. Róla kisebb legendák, mint ma mondánók, anekdoták, nem maradtak fenn, mert ő az emberek felett állott, kire teljes tisztelettel tekintett a magyar nép, mert véghez vitte azt a csodát, hogy a magyar nemzetnek, mely korábban kisebb népekkel sem birt, erőt adott, hogy Európa ellenséges népei között megállhassa helyét. Ezért volt oly nagy tisztelet tárgya az ereklyéül csodálatosan reánk maradt szent jobb, vagy mint az Árpádok alatt mondták szent jog kéz. A nép, a magyar nép már akkor, mikor a szószezből hirdette a pap, hogy . . . mik vagymok, isa por és khamu vagymok . . ., buzgón énekelte a szent jobbról:

Oh dicsőséges szent jobb kéz, melyet magyar ohajtva néz, drága kincse népünknek, nagy öröme szívünknek!

Nem lehet csodálni, hogy az 1092-ben

pünkösöd után május 20-án Szabolcsban tartott országgyűlés Szent István király napját, augusztus 20-át, az egyház és nemzet ünnepei közé sorozta.

Ezzel Szent István s vele együtt, kinek halála előtt országunkat följajánlotta: a Boldogságos Szűz, a Szűz Mária, Mi Asszonyunk tiszteletét honosította meg legnagyobb királyunk egyike, Szent László, a szabolcsi zsinaton. A két szent ünnepe tulajdonképpen egybe is esett: augusztus 15-én ünnepeljük Mária menybemenetelét, Szent Istvánnak is az volt legfőbb ohajtása, hogy lelke e napon szálljon az egek Urához; a szentnek ez a kívánsága teljesült is: Esztergomban augusztus 15-én hunyt el az Úrban.

A józan magyar nép, mely bámulatosan tudott számot vetni a körülményekkel, egyébként is nagy tisztelettel volt a szent király iránt. Minden polgári intézménynek, jognak forrását benne látta. Kálmán király is úgy tekintette a szent király birtok-adományait, mint a honfoglalásból származottakat. Ezek oly szabad birtokok maradtak ezutánra is, mint a honfoglalásból származottak.

A nemzet nyomorúságában is Boldogasszony anyánkon kívül a magyarok tün-

TÁRCZA.

Szent Gergely látomása és ennek megfejtése.

A sötét éjjel sem hozott álmot szemeimre — mondá Sz. Gergely — és elgondolkodtam előbbi állapotok felől, a vértanuknak Teremtőjük iránt érzett állhatatos ragaszkodásáról és magamnak is ohajtám az ő mennyei jutalmukat; ekkor hirtelen hatalmas mennydörgés zugása ütötte meg fülcimet, milyen a hullámoktól felkorbácsolt tenger morgása; erre kinyílt az égboltozata, lebocsátkozott egy fényes alak és Gergely néven szólta. Arczába akarék tekinteni, de mivel oly tündöklő volt, remegve a földre estem. Az alak figyelmeztetésére, hogy tekintsem meg a csodákat, melyeket nekem mutat: fölemelkedtem s láttam az eget megnyilva, s a vizeket két oldalról hegyekként feltornyosulva. A magasból kilövelő fény a földet érte és benne a számtalan angyal, mint nap izzó sugaraiban mozgó por szem, tüzes szárnyakon lebocsátkozott. Köztük különösen egy tünt fel tiszteletreméltó alakjával, ki a szétömlő sugárkéve- és a lefelé hatadó an-

gyalok előtt lépkedett arany kalapáccsal kezében, kit követett a ragyogó szárnyu sokaság. Amaz pedig mint a sas gyorsan leszállott a város közepébe és a kalapácsával oly hatalmasat ütött e földre, hogy ez megrázkodék, és rettenetes moraj hangzott a mélységből, a föld alásüllyedt és oly nagy síkság keletkezett, hogy határszélét belátni senki sem volt képes.

A város közepén, a királyi palota közelében láttam a nagy, aranyos alapzaton emelkedő tűz-oszlopot, melynek csucsán felhő s rajta ragyogó kereszt állott, ezenkívül láték még más 3 oszloptalpat, egyik azon a helyen volt, hol Szent Ká-jáné két társával a vértanúság koszoruját elnyerte, a másik azon helyen, hol sz. Ripszime 32 társával kivégeztetett, a harmadik a sajtóház helyén, hol a beteg szűz kiszenvedett. Ezek az alapok vérpirosak voltak és rajtuk felhő oszlop és mindegyik fölött tűzoszlop; a három oszlopból a Krisztus keresztjéhez hasonló 3 fényes kereszt emelkedett ki. E három felhő oszlop keresztje kisebb volt a fényoszlop fejezeténél. A 4 oszlop a kereszték fölött csodaszép boltívvezettel volt összekapcsolva; e fölött egy kupola alaku felhősátor isteni kivitelben látszott s e sátor alatt megpillantám a 37 vértanút fényes fehér ruházzal, ragyogó alakban. Az építmény csucsán

egy tüzes trón, rajta keresztel. A keresztet körülözlő fény egy lángoszloppá olvadt a kereszt sugaraival s beragyogta az oszlopokat. Az oszlopok alapzatából bővizű forrás ömlött szét a síkon, a meddig a szemhatár elért; a föld a kéklőtengerhez hasonlított és a mezők az ég színében játszadoztak. Láttam számos tüzes oltárt és minden oltár előtt oszlopot, melyen a kereszt úgy fényelt, mint a csillagtábor. Ezen kívül számtalan fekete kecskenyáját láték, mely a vizen uszva juhnyájja változott, szörűk fehér színt öltött és ragyogott, mint a szikra. A mint nézegetém e jelenetet a nyáj szaporodni kezdett és betölté az egész teret és mindegyik fénylő színben uszott. A nyáj egyrésze azonban a viz tulsó partjára hatolt és ekkor a bárányokból farkasok lettek, a többi nyájra rohantak és kezdték őket széttépni; mire irtozatos vérfürdő keletkezett.

Ezalatt a juhoknak szárnyaik nőttek, magasba emelkedtek és a fényes angyali sereghez csatlakoztak; erre tűzár támadt és magával ragadá a farkasokat.

Megrendülve egész testemben, mintha lábam gyökeret vert volna, csodálattal eltelve állottam a nagyszerű jelenet fölött elmélázva; de ekkor az alak megszólit: „Ember miért állsz itt elbá-

döklő csillagához Szent István királyhoz folyamodott. Amint a pogány korban Attila hunjai állottak készen a nemzet védelmére, a keresztény Magyarország védője a szent király lett és maradt napjainkig. Egyedül Magyarországnak vannak az európai államok között oly ereklyéi, melyek maig a királyi jog forrását képezik: Szent István koronája, palástja stb. A melyik király nem tette fejére Szent István koronáját, mint első Ulászló, halála után oklevelei, intézményei érvénytelenek lettek: példa rá II. József is, ki önmaga semmisítette meg alkotásait.

Ápoljuk tehát lelkünkben a kereszténységet, mert ezen alapszik Magyarország, ápoljuk a Boldogságos Szűz Anya és Szent István tiszteletét, mert ők tartották fenn bennünk nyomorúságunkban azt a reményt, hogy a mily csodálatosan alakult meg országunk, oly csodálatosan fog kilábolni a baj, — a nyomorúságból. Első nemzeti címerünk a kereszt volt, pénzünkben a legutóbbi időkig a Boldogságos Szűz képe díszlett ép úgy Rákóczy szabadságharczában, mint 1848 és 1849 küzdelmes években.

Bajunkban tehát jusson eszünkbe az az ősi ének, melynek első sorai így hangzanak: „Ah hol vagy magyarok tündöklő csillaga, ki voltál valaha országunk istápjá!”

Laukó Albert.

Levél a szerkesztőhöz.

P. k, 1903, augusztus 12.-én

Téns Szerkesztő Úr!

Édes Ecsémuram!

Béjövetelem alkalmával azt kötö a szívemre, hogy ne feledkezsem el én es az újságáról s írjak legalább egy feredői levelecskét. Én ezt meges igirém, nem tudva azt, hogy evel milyen nagy gondot szerzek az én árva fejemnek. Ez nem es tréfa, mert feredői levelet csak az írhat, a ki feredőn van, de én csak mellette vagyok. Az én feredőn létem csak abból áll, hogy a míg az ara-

tók délebedre elkötik a szalanás zöld faszujkát és aszalt körtét, én azalatt a két fiacskámmal bédulok a „Perkőaji“ feredőbe vagy néha a „Fortyógóra“ s hamarjába beléöblögetem magamat a jó firis borvizbe. Erről nem igen lehet feredői levelet írni, mert ez csak olyan forma, mint az ebesfalvi patakon levő városi feredő, csak az a különbség, hogy ebbe jó firis borvíz van, abba meg békanyálás melegvíz. Tehát, ha ilyen körülmények közt feredői levelet írnék, az csak arra lenne érdemes, hogy a hirdetések után szerkesszék a Téns Szerkesztő Úr az újságába. Ezért lemondok a feredői levélírásról.

Hogy kimenetelemkor ne hogy lefalángasson az Ecsém Uram ingemet, mégis kell írnom valamit. De miről? Ezt nem könnyű kitalálni, mivel a címével is már meggyült a bajom, mert az irodalom tanyitóm annakidején kioktatott arra, hogy a címnek a tartalommal, a névnek a tárggyal megegyezőnek keli lenni. Ezt a szabályt még Mosmann, a festő is tuggyta, met ha a szabó címéablát rendel nem rajzol lópatkót — a mi tudva levőleg a kovácsmesterség czégére — hanem ollót. Ugyan a mai kovrupeziós világban nem nagy bün egy kis czégerhamisítás; hiszen erre elég példát lehetne találni a történelemben. Sok példát lehetne erre idézni, én csupán a Höresök Mihály kalaposmester uram esetét említem meg, kinek kalapjai ezen czém alatt: „Höresök Mihály Debreczenben“ sehogy sem akartak kelni. Höresök uram kapta magát s ezt nyomatta a kalapjaiba: „Höresök Mihály Páris,“ s ezzel a czimerrel nem győzött annyi kalapot gyártani, hogy meg ne vették volna.

Azonban én ilyen czégerhamisítást nem akarok elkövetni, ezért előre kijelentem, hogy levelem tárgya az újságokban oly sokat dicsőített székely akáció eredményéről szerzett tapasztalataimat fogja tartalmazni. Kutatásaim eredménye a következő:

Hogy a székely gazdákon segítve legyen s olesó napszámához jussanak, most a legnagyobb dologidőben végeztetik a „Bálványos“ felé vezető úton az úgynevezett inségmunkát; no még egyik árvaláznak küdtek két csutika szarvu nimet tehényt, a kinek nagy tögye vagyon és lepenyője, háta sárig, más helyen fehér és a farka hegye feteke. A nép felségítésére küdtek néhány száz nimet tyúktojást es, — de a mint némim asszonyék mondják, azok vagy ki vótak már ecczer kotolva vagy pedig a csürkék előre érezték, hogy ez az ájer nem nekik való s egy se bujt ki az tojásból.

mulva s nem gondolod meg, hogy ezek Isten nagy művei? Ezt a jelenetet azért láttad, hogy jelentőségét megismerjed. A mint láttad az eget megnyitva: úgy nyitá meg Isten teremtményei számára a kegyelem kapuját, a mennydörgésből értsd meg az Isten ismeretének és jóságának szavát; hogy az ég megnyiltakor a vizek szétváltak, ez annak jele, hogy ez ország lakói számára minden akadály eltávolítatott az üdv elnyerése végett, mert a sz. vértanuk, kik ez ország talaján ontották ki ártatlan vérüket, ez ország népének is megmutatták az égi utat, melyen haladva, ők már oda előbb eljutottak. Az a fény, mely az egész vidéket bevilágítá: az evangélium világossága, mely áthatotta már az éjszaki részeket; a szárnyas angyalok alászállása: a vértanuk és a jámborok közt létező testvéri viszony; mert a jámborságnak kellemes az illata Isten előtt, miként a virágok illata az emberek előtt; s a jóságos emberekben angyal szív fog lakozni. A tiszteletreméltó dicső férfi, ki a világosság előtt lépdelt és kezében arany kalapácsot tartott, melynek ütésétől a föld viszhangzott: a hatalmas Úr, ki letekint a földre és megrendíti azt; ki a hegyeket megérinti és füstölögnék (Zsolt. 103, 32.) Hogy a föld megrendült: ez az engedelmisség folyománya,

melylyel az Istennek szolgálunk kell. Az aranyos oszloptalp az állhatatosság rendíthetetlen sziklaja; a tűzoszlop: az egyetemes egyház, mely az összes népeket a hit egységében szárnyai alá gyűjti, a felhőből való oszlopfő: az igazak menedékhelye, kiket az Úr eljövetelekör befogad, a felhőn ragyogó kereszt: a nép közül kimagasló főpapi hivatal, az Isten fiának, a testté lett Krisztusnak fölszentelt főpapi képe. A három vérvörös oszloptalp jelzi a vértanuk szenvedéseit, kik életüket feláldozták azért, hogy a hit igazságainak alapjává legyenek. A mi pedig a felhőoszlopok jelentőségét illeti: mivel a felhő gyors és könnyű, a feltámadás könnyűségét és gyorságát jelzi; a tűzkupolának titkos értelme az, hogy az isteni fény tűzénél lesz lakhelyük a választottaknak; a kereszt a vértanuk szenvedéseit hirdeti, kik az Istenért meghaltak, hogy benne élhessenek. Az első kereszt a papság tiszteletét fejezi ki, melynek dicsősége Krisztus keresztjében van; a másik három jelzi a helyet, hol kápolnákat kell emelnetek a vértanuk ereklyéinek elhelyezése végett. Az első oszlop magasabb, mert a világegyház nagyobb és fenségesebb a szentek méltósága miatt. Az egymással összekötött boltívek jelzik a katolikus egyház egységét. A fölötté levő sátor, a mennyei város képe, a

Bélátom én es, hogy e téma igen porézai, azért nem fojtatom tovább, pedig úgy érzem, hogy azén pennám inkább való ily dolgok írására, mint a feredői levelek csinálására.

Tehát megént meg kell vátoztassam levelem tárgyát. Midőn így elkémlődöm levelem tárgyának a megválasztásával, egyik eszemvel azt gondolám, hogy írjak a gerebenről, mely egykor — s nem es olyan régen hatalmas eszköz vót a székely fejrénep kezében, de mióta a civilizáció ide es eljutott, elhitették magikval a fejrénépek, hogy a gereben nyelének gyakori megmarkolása ártalmára van a kezik fejérségének és puhaságának, osztán ósúbban es kapják meg azt a portékát a bódiba, a mit a gerebenvel szoktak vót készíteni, azért a házi eszközök közül már egészen száműzték azt es most a haju féreeső szegletibe eszi a száműzetés rozsdája, azért én sem bojgatam szeginyt.

A másik eszemvel pedig azt gondolám, legjobb lesz olyan valamiről írni a mivel az újságnak egy kicsi reklámot csinálhatok. Erre legalkalmasabbnak találám a következő tárgyat.

„A házasulni akaró férfjak ismertető jeleiről.“

Ez az ötlet — azt hiszem a Szerkesztő Ecsém Uramnak es megegyezék a kévánságával, mert ha a férhez menni akaró lányok es ögyvez asszonyok azt lássák, hogy az újság az ők ügyüköt is a szívén viseli, legalább es 99-en az előfizetők sorába lépnek s ekkor a kiadóhivatal — a mint a pénztárnok már kilátásba es helyezte — az Ecsém Uramnak megjobbicsa a szerkesztői fizetésit legalább 1000 koronáeskával. Tehát jó szándékval vagyok a szerkesztőhöz es a férhez menni akaró lányok- es ögyvez asszonyokhoz egyaránt, mert az első magosabb fizetéshez jut s az utóbbiak pedig megtanulhassák, hogy melyik férfiban érlelődött meg a házosság iránti szándék, miáltal eleje vétethetik azon sok keserű csalódnak, a melyen át kell esniök a szegény fejrénépeknek az élet sikamlós pájáján. Mert tessék elhinni, hogy nem mindenik férfjunak van szándékában az házasság, a kinek nagyiratörő bajszocskája van s úton-útfélen azt kiabálja: „kezeit csokolom nacesád!“ De még annak sints mindeniknek szándékában, a kinek a feje tetejéről elszaladtak a hajszálak — talán attól való félelmikben, hogy valamikor a házaselet kellemes órájiban erőszakkal . . . De nem szólok semmit. Abból sem lehet valamily férfi házassulási szándékára következtetni, ha a legfőbb kiházasító egyptől t. i. az államtól bizonyos járulékot huz,

menyország békés lakóinak gyűlhelye. Hogy a halál véges, az örökélet állandó es Isten fiának dicsőségével ékesített: mindez abból tűnik ki, mert Neked a vértanuk megjelentek es magukon viselték az Úr keresztjének alakját. A mit az épület csucsán láttál: a mindenható Istennek trónja; Ő az egyház feje, minden jónak forrása, benne egyesül minden építmény, es az egész test, a tagok es kapcsolatok által egybefoglaltatván, gyarapodik az Istenben való növekedés szerint (Kolosszaikhoz 2, 19). A keresztet körülvevő világosság Isten szelleme, ki dicsóiti a Fiu Istent. E fény összeolvadása ugyanazon kereszt sugaraival azt jelenti, hogy azokat a Fiutól veszi es hirdeti nektek (sz. János 16, 14.) Az összeolvadás Isten egységes természetének kifejezése. A négy oszlop alapjából fölbugyogó gazdag forrás: a Szentlélek kegyelmének kiáradása a kerestség szentségében, hogy a lelkeket megtisztítsa a bünök sokaságától; az egész síkságot elborító víz égszinűnek látszott, a minek az az értelme, hogy a kerestség ereje nagy néptömeget ment meg es a föld népe az ég angyalaival egyesülve, a föld mennyé válik; a tüzes oltárok tömege: az Isten oltárai lesznek, melyekről leszáll a kiengesztelés; az oltárok tüzeseknek látszottak, hogy az isteni tisztelet szel-

mert hát látjuk, hogy ezt segítség nélkül es el tudják köteni. Általában az olyan férfunak, a melyik a rózsás körmöket, az eperajkakát, az égőszempárt emlegeti, égre emeli szeméit és sohajjaival versenyre kél a Dumbráva felől jövő szél fuvalmával: nincs szándékában a házosság, akár bajszos, akár nem az illető. Az ilyen fajtájú máiszterek álutakon járnak, alkúcsot használnak, hogy a bezárt ajakról olyan valamit lopjanak a mit én nem ismerek ugyan, de a miről mások azt állítják, hogy nagyon édes és a mi az ember természetrajzában esők elnevezés alatt fordul elé; ezen cselekményök által az illető máiszterek összeütközésbe jönnek a büntetőtörvény 386. §-nak 4-ik pontjával, ravasz fordulattal élnek, hogy házassági szándékuk felől tévedésbe ejesék a nőt s ez által elkövetik a csalást, mely a büntetőtörvény 379. §-nak rendelkezését sérti. Az ily ország is és a társadalom minden osztályában nagy számban előforduló gonosztevők elől tanácsos elzárkózni s gyanus körülmények felmerülése esetében a hatóságnak azonnal jelentés teendő, de — és ezt nagyon hangsúlyozom — semmi esetre sem a helyettes rendőrkapitánynak, a ki maga es az ily cselekmények elkövetése miatt gyanu alatt állott, vagy máig es áll, hanem az ügyéségi megbízott helyettesének, a mely hivatva van a megsértett jogrend érdekében az ily gonosztevőket hivatalból üldözni s megbüntetésüket kieszközölni, még akkor es, ha saját tagjai esnének es az ily bűnökbe. (a szerkesztő ecsém es nehezen kerüli ezt el) a mi a mostani korban uralkodó nagymérvű korrupció mellett nem tartozik a lehetetlenségek közi.

Az említett fajtájú s az emberiség nagy részét fojton izgalomban és nyugtalanságban tartó büntettek megtorlása tekintetéből — a mint ezt a Székelyföldön megjelenő „Journal des Mundés“ című női lap legutóbbi számából olvasám — a kormány — egyéb sürgős dolgának nem léteben — olyan törvény javaslaton dolgozik — s azt a tisztviselők fizetésének rendezése előtt le is akarja tárgyaltatni — mely a legsúlyosabb büntetést szabja az említett gonosztevőkre t. i. a főerdész elnöksége alatti agglegény asztaltársaság félék fel fognak oszlódtatni s a 30—60 év közti leginyek hivatalból fognak kényszerítettetni a házasságra s kötelezettek, hogy — bármily hórpia is legyen — legalább 24 órát a feleségeik mellett töltsenek. A mejik ezen idő alatt megszökik, az elől kezdti büntetésit, vagy pedig a tartózkodási helyin levő újságha vezér- vagy tárca-czikket kell írjon. E kettő közül szabadon választhat az illető deliquens.

leme lángoljon a szivekben. Az oltárok oszlopai hirdetik, a papság áldásos működését; az oltárok keresztjei, hogy dicsőíteni fog Krisztus neve mindenütt, és mint a csillagtábor megsokasodik az ő tisztelete.

A fekete kecskenyáj, mely a vizen átúszva, báránnyájá változott jelenti, hogy az Isten kegyelmét adja a papság által, s a kereszttség forrásából bünbocsánat származik; az aranyfényű juhok, a megkeresztelteknek adott égi világosság hírnökei. Miként a nyáj született, és az egész teret betölté: ugy fogja az evangélium is a népet lelkileg ujjaalkotni, megsokasítani a kereszttség által.

Hogy a nyáj egy része a víz másik partjára visszatért: jelenti, hogy az utolsó időkben támadni fognak emberek, kik elhagyják az igazságot, az Istennél kötött szövetség jeleit maguktól elvetik Isten ellenére, farkasokká válnak, melyek a bárányokat fölemésztik, sőt a papi rendből is lesznek farkasok s a bárányok vérért kiontják, és a papok és hívek közt zavart okoznak. A kik pedig a bárányokból (vagyis a nép és papok közötti) láthatóságok maradtak, szárnyakat kapva Krisztus országába fognak repülni; azok pedig, kiknek érzete és cselekedete a farkasokéra vall, a kiolthatlan örök tűz martalékaivá lesznek.

Arról biztosíthatom az érdekelt feleket t. i. a leányokat és ögyvezasszonyokat, hogy ártatlan embert nem fognak az igazságszolgáltatás sujtó palossa alá juttatni, ha figyelmesen rejám hallgatnak és ha — feltéve magik is felbujtóvá vagy bünpartolóvá nem lesznek, mert a házassági szándékval valóban eltelt férfiju nem sohajtkozik, nem tart szemlét a körmökön, ajkakon, szemeken stb., mint a zsebmetsző az órán, mikor elakarja lopni, hanem bús arcval, reszkető ajakval lépik a nő elé, mint a ki öngyilk: akarom mondani, fontos dolgot akar elkövetni s általában olyan magaviseletet tanusít, hogy a nő kénytelen vizsgálására sietni, bátorítani és megértetni vele, miszerint a jóságos Ég gondoskodott, hogy minden betegségnek legyen urusága, kétségbeesőnek részvevője és hogy mindenki számára nyitva áll a bódogság utya, csak egy kevés bátorság kell hezzá. A házasulandó férfijura úgy hat ez az édes, biztató beszéd, mint Péter bácsira a kovásznai Pokolsár vagy mint Lajos barátunkra a borszéki lobogó. Rendesen ök es minden évbe azét mennek oda, hogy a bajukból kigyógyuljanak, mégis mikor arra kerül a sor, hogy a feredő karjaiba omoljanak, előlegesen örökké kirázza a hideg, hanem azért minden évben újra kezdik a kurát, ha egyikből nem, hát a másik kézből, mert rajta es erőt vett egy olyan betegség, a kinek csupán egy urusága van, mint a hideg lelésnek. Ennek tudvalevőleg az urusága a chinin, amannak pedig a házasság. Mind a kettő keserű, de hasznos.

A házasulandó férfijat egyéberánt meglehet még arról es esmerni, hogy minden látható ok nélkül egyszerre csak szomorú lesz és lehajlított fejvel kezd járni. Ugy van, mint az a nemtudom miféle növény, a ki napokkal előre megmegérzi a borus, viharos időt s leveleit eszehuzza, vagy pedig mint a gójjá, melyről tudva van, hogy a midőn a régi fészket elhagyni készül, mindig szomorú nótákat csépel. Pedig virányosabb derültebb éghajlat alá indul, de hát érzi azt, hogy előtte a tenger es az ő hullámaival viharjaival, esmeretlen veszélyeivel s ki tudja milyen sors vár ott rija?! A házasulandó férfiju — akár milyen víg fizkő és nótás Kata vót es azelőtt — ritkán énekel s ha igen es, rendesen csak ezt a notát fujdogája:

„Szomorú az én életem,

Szomorubval kell feleserélnem“.

A melyik férfiju ezt kezdti énekelni, az el van vesz. . . vagyis — böcsánat — el van szánva a házasságra.

A házasulandó atyafi — ha esélcsp volt —

„Te pedig“ így szól a titokzatos alak „bizál, légy állhatatos, mivel nagy munka vár rád es általad sok kegyelem adatik es készen vannak számodra az örökkétartó jutalmak. Most tehát fáradozz azon, hogy Krisztus parancsa szerint templom épüljön azon a helyen, hol az arany talapzattal ellátott tüzes oszlop megjelent, épüljenek föl a martirok kápolnáit ott, hol életüket feláldozták, hogy meggyógyuljanak, kik sujtva vannak, s hogy az igazság szava folyton terjedjen, s mindenki Krisztus tökéletességének mértékét megközelíthesse“.

Az angyal e szavak után eltűnt. Most tehát fölhívtak titeket, mondá sz Gergely hogy az a Mindenható ki titeket annyira sújtott, hogy aki általam megmutatá nektek az élet es megváltás útját, s ezért föltárta előttem a jövőt ezen titkos jelenés alakjában, hogy akarátát teljesen megismerjétek s ennek teljesítésében ne késlekedjétek: nézzetek utána, építsük föl a vértanuk kápolnáit, es ezáltal biztosítsuk nyugalmukat, hogy ök is szeretetük imájával üdvösségteket Isten előtt munkálják. Ekkor világosító sz. Gergely az öt körülözönlő hallgatóságot elbocsátá, hogy az építéshez mielőbb hozzáláthassanak.

egyszerre éjjeli lepkévé változik át. Elhagyja a kert, el a mező virágait s a parfümvel es rózsaszagu levegővel telt falak közé huzódik, a hol egy láng körül repked s addig repked, a mig szabadságának mentő evezői a láng martalékaivá lesznek (Ugye elég kötőiesen fejeztem ki magamat?)

Tessék elhinni: a papucs előreveti az ő fény-máz sugarait, még nem került a fejre s már es nyilatkozik az ő javító tulajdonságának a hatása pl: a házasulandó férfijuból, ha fősvény, adakozót, ha pazar, takarékos, ha korhej, józanéletűt varázsol s a tunyát megszalassza. Csak egyet nem tud megtenni, azt t. i. hogy az együgyűből okosat varázsoljon. Egyéberánt meglehet, hogy ez nincs es szándékában.

Ezek vónának főbb részeiben azon esmertető jelek tisztelt högyeim, a mikről a házasulandó férfiju biztosan felesmerhető es az országos csalóktól megkülönböztethető. Az elmondattakan kívül van még egy más biztos esmertető jel es, mely a házasulandó férfijunál még csupán csak mutatkozik, de a mely az önök gondos ápolása mellett idővel szépen kifejlődik es ez egy vén házasember szavai szerint: a sarvaeska.

Végül a szívéré kötöm a téns szerkesztő ecsém uramnak es, hogy nehog esszeütközzék a fent említett §-sok valamelyikével, inkább vegye be az ajánlott kurát. Mejek után kedves hezzatartozóival együtt tiszteli es minden jókat kíván
tejes tiszteletvel:
Feri bácsi.

KÜLÖNFÉLÉK.

Fölvívás. Tisztelt munkatársainkat ezennel felhívjuk, hogy közleményeikben ezentúl egyszerű „c“-t használjanak.

Személyi hírek. Dr. Issekutz Győző, orsz. gyűlési képviselő, néhány napra Budapestre utazott.

Kinevezés. Öszinte örömmel vettük a hírt, hogy a vallás- es közoktatásügyi miniszter Göbl Alajost, internátusunk volt I. felügyelőjét, főgimnáziumunk érdemes igazgatója kedves leányának, Lenke kisasszonynak, vőlegényét, főgimnáziumunkhoz h. tanárrá nevezte ki. A kitünő képzettségű fiatal tanár, a ki már eddig is szép tanujelét adta némes pályájára való rátermettségének, derek igazgatójának bölcs es atyai vezetése mellett, szép jövőnek nézhet elébe. Kivánjuk, hogy úgy legyen!

Áthelyezés. A vallás- es közoktatásügyi miniszter Remsey Istvánt, főgimnáziumunk volt tanárát, a pozsonyi kir. állami főgimnáziumhoz helyezte át. Intézetünk egy kitünő es lelkes pedagógust vesztett el benne.

Dr. Habán Mihály, ozeglédi áll. főgimn. h. tanár, ugyan ebben a minőségben áll. főgimnáziumunkhoz helyeztetett át.

Istentisztelet a papáért. Vasárnap f. hó 9-én ünnepélyes istentisztelet es Tedeum volt a plébániai templomban X. Pius papáért.

Augusztus tizenötödike. Enech melyik ivadékaiban nem buzdul fel a vadászszennvedély ez örömmal közeledtére?! A hivatásos vadász ilyenkor idejekorán előkészít mindent, a mi ezen ősi magyar szennvedély kielégítésére szükséges. Így Nimródjaink is, mint halljuk, nagy számmal váltják ki vadászjegyeiket a szolgabírósnálnál, köztük Kabos Ferencz, orsz. gyűlési képviselő is e napokban tett eleget ezen kedves köteletségnek, mely annyi élvezettel kecsgetteti az igazi férfit.

Magyar színészet Dicsőszentmártonban es Segesvárt. A magyar kultúra vándor hírnökei megjelentek a két Küküllőmegye székhelyein. Dicsőbe es Segesvárt, amott Palotay Antal színigazgatónak jól szervezett, tehetséges örökből álló 30 tagú saját zenekaros társulata kezdte meg működését f. hó 12-én kiváló programmal; emitt pedig Berki Ferencz kitünő művészerökből álló szintársulata működik augusztus 9-dike óta hasonló változatos programmal e hó 21-dikéig.

Az erzsébetvárosi nagybúcsú folyó hó 15-én. Nagyboldogasszony napján, kiváló ünnepséggel tartatott meg. Már pénteken örömmel üdvözöltük a körünkbe siető segesvári, medgyesi, sárpataki, véczkei, borlói, magyarzákodi, egrestői stb. távoli vidékről ide sereglett búzgó hiveket, kik zászlók és lobogók sokasága alatt és egyházi énekek zengedezése mellett léptek be a főtemplomba, hogy Mária kegyszobra előtt szívök hodolatát bemutassák. Pénteken délután Kasper Frigyes, az ünnep napján Dénes Béla, főgimn. tanár, tartottak meghat. ünnepi szentbeszédet. Beláthatlan sokaság vett részt a körmenetben és kiváló tiszteletben részesültek városunk kedves és szép leányai, kiknek nevei Isten könyvébe vannak beírva, azáltal, hogy méltóknak találtattak a kegyszobrot vállalkon hordozni. Ezen kegyszobor az Erzsébet-téren pár sziz évvel ezelőtt fennállott Lázárfele kápolna romjai közül csodálatosan fennmaradt egyetlen emlék. Erről tanuskodnak a szobrot körülövező fogadalmi érmek is.

Pénzügyigazgatóságunk. A magy. kir. pénzügyminiszter a Dicsőszentmártonban felállított pénzügyigazgatóságnak f. évi szeptember elsejére jelzett működését a törvényen kívüli állapotra (exlex) való tekintettel bizonytalan időre elhalasztotta s így továbbra is a segesvári pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozunk.

Lelkészi beiktatás. A szentágotai hitközség Eitel Frigyes volt ev. luth. lelkész, országgyűlési képviselő lemondása folytán megüresedett lelkészi állásra, Römer Károlyt, medgyesi ev. luth. gimn. tanárt, választotta meg. Az új lelkész ünnepélyes beiktatása f. hó 19-én d. e. 10 órakor lesz Szentágotán.

Tűzvészek. Darlacz kisküküllő-megyei községben f. hó 10-én este veszedelmessé válható tűz dühöngött. 6—7 óra között ütött ki darlaci Ungár Istvánnal, hol leégett egy fából épült és cseréppel fedett csűr és istálló 300 kor., egy fából épült szalmás fedelű csűr 200 kor., 8 szekér takarmány 128 kor. és szalma 54 kor. összesen 682 kor. értékben.

Továbbá Sienerth Mihálynak leégett egy fából épült szalmás fedelű csürje 300 kor., takarmány és

gabonatermése 120 korona s néhány gazdasági eszközke 30 korona, összesen 450 korona értékben.

Ungár István csürje és istállója biztosítva volt a nagyszebeni Tránsilvania biz. társaságnál 1000 koronáig. A tűz keletkezési oka ismeretlen. Emberben és állatban kár nem esett. A tűzoltásnál a baráthelyi tűzoltók segítettek.

Ugyancsak a fenti napon Korodszentmártonban is pusztított egy ilyen kisebb fajta tűz, mely özv. dr. Újvárosy Gáborné 2 zsellér házat hamvasztotta el.

Városunk derék fia Földesy István, az öbesei polgári fiúiskola törekvő tanára, Budapesten július 31-én jeles sikerrel tette le a dadogók és egyéb beszédhibában szenvedők oktatására vonatkozó képesítő vizsgálatot. Midőn e szép sikerhez gratulálunk, egyben megemlítjük, hogy Földesy tanár a pedagógiai terén komoly tanulmányok révén szélesbíti látókörét évről-évre. Ugyanis ez már a hatodik oklevele. Először is népiskolai tanítói oklevelet nyert, majd ennek alapján szerzett képesítést a polgári iskolai és csakhamar a tanítóképezdei tanárságra oklevelet.

Ezen kívül időközönkint szerzett tűzoltótisztii oklevelet és most legutóbb adadogók és beszédhibákban szenvedők tanítására képesítést. E szép törekvés miúdenesetre elismerésre érdemes! Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy Erzsébetvároson volt az első magyar siket-némák tanítója a múlt század elején, Bacsilla János, a ki állítólag a napoleoni harcok idején francia fogságba esett és itt tanulta el ezt a speciális tudományt.

Rabló támadás egy biciklista ellen. Szenkovits Eleket, gyalakuti jegyzőt, mikor f. hó 9-én este biciklin hazafelé igyekedett Gyalakuta határában két mezőőr megtámadta. A kukoriczából törték reá a rablók. A megrémült jegyző nem vesztette el lélekjelenlétét, revolvért rántott és hasba lötte egyik támadóját, aki félholtan terült el a színhelyen, a másik megtámadott. Az esetet a megtámadott rögtön bejelentette illetékes hatóságánál s a pörüljárt rablót veszedelmes sebével a segesvári kórházba szállították.

A Gróf Aponyi család öse. Most, hogy a Khuen Héderváry Károly gr. miniszterelnök bukásával felmerült kormányválságban erősen

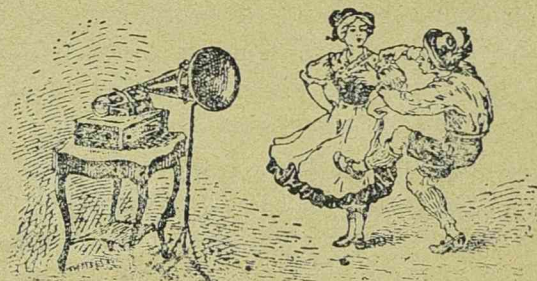
kombinációba hozzák Apponyi Albert gróf miniszterelnökségét, nem lesz érdektelen e nagy férfiú öséről megemlékezni.

Győrmegegyében a Sokoro alján huzódik meg a két Pécz község, a Pécz nemzetség ősi fészke. E nemzetség a XIII. században Marczali, Pécz, Ludbrégi, Apponyi stb. ágakra oszlott. Az Apponyiak öse a XIV. század negyvenes éveiben kezd emelkedni. Ez ősiük Vörös első Tamás kivált a diplomaciai téren tett nagy szolgálatokat. 1344- és 1346-ban követségben járt a pápai udvarnál Avignonban. 1345-ben a magyar-osztrák határokat igazító bizottság tagjául rendelte a király. Avignoni útait fölhasználta, hogy göröcsöni, vágvecsei és nadlyáni egyházai számára búcsúleveleket szerezzen. 1347-ben újjvári, berencsi és csejteji várnagy és a nyitra megyei Bib földesura vala. Már 1341-ben oly nagy tekintélye vala, hogy Laczkfi István főlovászmesterrel és Trötöl Miklós pozsonyi főispánnal együtt bíraskodik, Omori Pál és Thowka temesi főispán mellett. (Karácsonyi: Magyar nemzetiségek II. k.)

Magyarország legelső miniszter-elnöke tehát szép multra tekintünk vissza.

Felelős szerkesztő **Dr. Gillyén Kálmán.**
Kiadó laptulajdonos Első Erzsébetvárosi Nyomda.

HIRDETÉSEK.

86 1-10

A család legjobb szórakoztatója egy
MASCAGNI FONOGRAF.
Beszél minden nyelven. Jászsa az összes hangjegyeket. Tréfás előadásokat tart.
Részletfizetés mellett kapható
SCHOLTES A.
könyvkereskedésében Erzsébetvároson.

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajlakknak sajátja **elkerültek.** Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárggyal feltörölhető, a nélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapadló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagóni barnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a padlót s egyuttal fényt is ad. Ezert egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. **Teljesen befűdi minden foltot, korábbi mázolást** stb; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új padlóra és parkettre, mely csupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új padlóra való.

Csak fényt ad ennél fogva nem fűdi el a famus trát. Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr. (két közép magassága szobára való) 5 trt. 90 kr. vagy 9 és fél marka.

A közvetlen megrendelések minden városban, a hol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék vigyázni a czégre s e gyári jegyre, mivel ezt a már 1850-ik év óta létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják s sokkal rosszabb s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba. 66 8-15

Erzsébetváros: **Krémer F.**

RÉPÁTI VIZ

hazánk legkitűnőbb ásványvize

újjonnan érkezett friss tavaszi töltés

Mühlsteffen Gusztáv
főraktárában

Erzsébetvároson.